

בהיכלו

פרשת ויקהל תשפ"ה

// גדול או קטן?

// הגדול והקטן שוין

את המשכן בנו בצלאל בן אוּרִי משבט יהודה - "מגדולי השבטים" (עין פרוש רש"י), ואהליאב בן אחיסמך משבט דן - "מו הירודין שבשבטים", במדרש מובא (שמות רבה מ. ט) שהקדוש ברוך הוא רצה שדוקא הם יחד יבנו את המשכן, שלא יבזו אף אחד ושלא תהא רוחו של אף אחד גסה עליו, "לפי שהגדול והקטן שוין לפני המקום".

למודו הנפלא של רבנו ז"ל מאיר לנו מתוך

פסוקים אלו של בניית המשכן, כי מקום השראת השכינה הקדושה, היכן שגשמות ישראל היו באים לקבל התעוררות לחזור אל השם יתברך, היה צריך להבנות דוקא בדרך זו, להוציא לנו את הלמוד הזה של "לא נכר שוע לפני דל" - שהגדול והקטן שוין לפני

מכל מצב שרק מוצא האדם את עצמו - הקדוש ברוך הוא מצפה עליו ולא מותר

המקום, מפל מצב שרק מוצא האדם את עצמו - הקדוש ברוך הוא מצפה עליו ולא מותר שגם הוא יזכה לחיים טובים של דבקות הבורא בזה העולם, משבט יהודה יצאו למודים ל"דרי מעלה" - התחדשו תמיד, תחפשו תמיד יותר את השם יתברך! ומשבט דן יצאו למודים ל"דרי מטה" - אל התניאשו, באיזו דרגה נמוכה שתהיה, השם יתברך שם אתכם ואצלכם, אוהב אתכם ורוצה בכם! כח שני הלמודים האלו בונים משכן לאלוקי ישראל - שימשיך אלוקות לכל אחד מישראל בכל מקום ומצב שהוא.

(על פי תוך הנחל ליל שבת קדש ויקהל תשע"ד)

רבי נתן מתאר מחזה נורא שראו כמה פעמים אצל רבנו הקדוש -

אחר שהיה מגלה גלויים נפלאים, השגות גבוהות שאי אפשר לתאר כלל, היו מוצאים אותו בוכה בפשוט ידים ורגלים, ומתחנן לפני השם יתברך: "רבונו של עולם, איך זוכים להיות יהודי?", ואמר זאת באמת ובתמימות גדולה כאלו היה אדם פשוט ביותר רחוק מאד מעבודת השם...

כך גלה לנו רבנו ז"ל - שלמות הצדיק היא כאשר הוא למעלה ולמטה, בשמים ובארץ (לקוטי מוהר"ו חלק ב, סימן סח). מצד אחד הצדיק מגלה לנשמות הגבוהות את הלמוד של "איה מקום כבודו" - אל תחשב שכבר השגת הכל ואין כבר יותר מה לשאף, אור השם יתברך הוא

אין סוף ותמיד יש מה להתחדש ולהתחיל מחדש לעלות יותר ויותר.

ומצד שני - את הנשמות שנדמה להם שהם רחוקים מאד מהשם יתברך, אותם מלמד הצדיק האמת ש"מלא כל הארץ כבודו" - השם יתברך קרוב אליה מאד, והוא נמצא אתה עמו ואצלה, וגם בשאלו תחיתות ומתחתינו גם משם אפשר לצאת ולהתקרב אליו יתברך, תעשה התחלה חדשה ותעשה כמה שאתה יכול לחטף כמה נקודות טובות של תורה ותפלה, עד שתחיה את עצמך מנפילתך.

מלפנינו ומאחרינו

מרגלא בפה אנשי שלומנו: עקר פונת היצר אינה על החטא בעצמו, אלא לשבר את רוח האדם שחטא כאלו אין לו תקנה כבר לשוב.

ובזה באר רבי אפרים'ל מפשענדבור' ז"ל את מה שאומרים בתפלת השכיבנו: 'והסר שטן מלפנינו ומאחרינו'. והסר שטן מלפנינו - קדם מתפללים שלא נחטא חס ושלום, ומאחרינו - שאם חטאנו כבר, על כל פנים שיסור היצר הרע שלאחר החטא - שפחליש את הדעת כאלו אפסה תקנה.

תהיה עבודת דרך כבושה

אמר רבנו ז"ל: משיח צדקנו יכבש את כל העולם פלו ללא ירית כדור נפץ אחד, רק תקף כשיתגלה, יגלה גלוי אלקות במדרגה נפלאה כזו, עד שכלם יתבטלו לפניו ולא יצטרך לשום פעלה גשמית!

ואמר מוהר"ב ז"ל: כמו שהולכים היום עם טלית ותפילין, כך תהיה עבודת ההתבודדות והשיחה לפניו יתברך דרך כבושה לרבים כשיבוא המשיח.

שאלות
ברסלב
מאת מוהרא"ש ז"ע

כאלו הקרבנו
את הפרה אדמה

בעזרת השם יתברך, יום 1 ערב שבת קדש לסדר ויקהל - פקודי שבת
פרה התשע"ה

שלום וברכה לכל אנשי שלומנו היקרים די בכל אתר ואתר!

הנה השבוע קוראים פרשת ויקהל - פקודי והיא שבת פרשת פרה, והפרשה מעוררת אותנו על עצם המעלה להקהל ולהתאסף אצל הצדיק, ולקבל ממנו דעת דקדושה, שהוא לדעת את ה', ולהפיר אותנו יתברך בכל מארעותינו, ואפלו אם אנחנו נמצאים בתכלית הארציות והגשמיות, הצדיק מגלה לנו שהקדוש נמצא גם שם איתנו, וכמו שכתוב (תהלים ס"ז) לדעת בארץ דרכך, כי כשאדם זוכה לדעת דקדושה, שהוא דעת הצדיק, אזי מוצא הקדוש ברוך הוא בכל מקום, ומן המקום שהוא נמצא שם, אפלו הוא ירוד מאד חס ושלום, עושה תפלות אל השם יתברך, ומבקש אותו יתברך שיזכה לגלות ההסתרה המסתבבת אותו, ויזכה להתקרב אליו יתברך.

שזה ויקהל משה את כל עדת בני ישראל, עד"ת אותיות דע"ת, כי הצדיק מכניס בנו תקנה טובה שנוכל לחזור אליו יתברך מכל מקום שאנחנו נמצאים שם, ולהפך את החשך לאור.

ועקר דבר זה נעשה על ידי קדשת שבת, כי בשבת יורד אור גדול לכל נשמות ישראל, שייכלו להתעורר ולדבק בשרשם, וכמו שכתוב (שמות לא) לדעת כי אני ה' מקדשכם, ולכן צוה אותנו משה רבנו מיד על השבת, כי בשבת מקבל כל אדם מן הצדיק דעת זאת, וכפי שאנחנו מבטלים עצמנו אל הצדיק, ומצייתים לדבריו על כל אשר מלמד אותנו, כן מרגישים אור השבת שהיא אור הדעת, וזוכים להתענג על ה', שהוא התענוג הגדול העולה על כל התענוגים.

ולכן נבוא נא משבת זאת שהיא פרשת פרה, שהיא "טהרתן של ישראל", לעשות התחלה חדשה בהתקרבות אל הצדיק, הינו לחפש ולבקש את דבוריו ולמודיו הקדושים, שהם חיים וקיימים לעולם, ונתחיל להוציא רצונותינו וכסופינו מתוך פנו ושפתותינו, לומר אל הקדוש ברוך הוא בפה מלא, שאנחנו רוצים להטהר ולהיות אנשים כשרים באמת, ואנחנו רוצים להיות מקרבים אל הצדיק, ולקבל ממנו דעת דקדושה, שבוה נחשב כאלו הקרבנו את הפרה אדמה, וכמו שכתוב (הושע ט) ונשלמה פרים שפתינו, ובזכות זה נמשיך על עצמנו טהרה עליונה, ונזכה להתקדש בכל מיני קדושות, ולהביא על נפשנו אור גדול, שהיא אור הגאולה, אמן כן יהי רצון.

[...]

שבת שלום ומברך!

ישיבת סוסיס רבינו זצ"ל

מדוע הרב כתב שאסור
להתעקש בתפלה, הרי
רבנו אמר שצריכים להיות
עקשן גדול?

שלום וברכה לכ"ק מוהרא"ש שליט"א. קראתי שהרב כתב שאסור להתעקש בתפלה, כי אם מתעקשים זה כמו לגזל ולקחת בחזק, אבל אני יודעת שרבנו אמר שצריך להיות עקשן בעבודת השם ובתפלות, ולהתפלל כמה שיותר. אם כן איך מתחברים שני הדברים יחד? תודה מראש ומקוה שתענו לי.

תשובה

בעזרת השם יתברך, יום 1 ערב שבת קדש לסדר פנחס כ"ג תמוז התשע"ב

שלום רב אל ... תחי'.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני אף פעם לא כותב דברים משלי וכו', רק מעתיק את דברי רבנו ז"ל פשוטו כמשמעו, רק מעביר את זה בצורה כזו שכל אחד מאתנו יכול להבין את זה.

והנה בלקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן מ"ח, אמר רבנו ז"ל שצריכים להיות עקשן גדול בעבודת השם יתברך מבלי להניח את מקומו, דהיינו מעט מקצת עבודתו שהתחיל, אף אם יעבר עליו מה שיעבר.

ובלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קצ"ו, אסור לאדם לעמוד עצמו על שום דבר, הינו שאסור להתעקש בתפלתו שהקדוש ברוך הוא יעשה לו דוקא את בקשתו, כי זה הוא כמו לוקח דבר

מי

בעל הבית?

את מה שאני רוצה ב"מענה רך" (משלי טו, א), תמיד בעטיפה של "בבקשה", "תודה", "סליחה" וכו', זה הופך את כל המצב בבית! מנטרל כל מיני מתח ולחצים שיש, כמו שאמה תדבר - ככה תקבל בחזרה, "פתח פיך ואירו דבריך" אם תדע איך לפתח את הפה, זה יאיר לך בכל המקומות שהיו חשוכים עד עכשו.

גם אם נראה לך ש"כל זה יפה, אבל על הבית שלי אין כבר מה לדבר"... יש הרבה מה לדבר! אם מתחיל לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולחפש את הקדוש ברוך הוא, ולתקן את הדבור שלך - אתה תדליק את האור, כל הבעיות, הסבוכים והחשך שיש לאדם בחייו, הן בעצמו והן בביתו, הפל תלוי בדבור!

מספר, שבלויה של אשת הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל, הוא התבטא "איני צריך לבקש ממנה מחילה, אף פעם לא פגעתי בה", אף שהיו זמנים מפלגים וחיו שנים ארוכות יחד, אף פעם לא הוציא דבור חריף מפיו! דבר זה מפרסם, כי אצל העולם זה דבר חדוש, אבל בעצם זה לא אמור להיות חדוש כל כך!

זו אמנם מדרגה, אבל אם אדם היה עובד על שפור הדבור, מתבונן איך הוא מדבר, היה זוכה לזה! אין הפונה שאמה צריכה לבטל את דעתה ולהסכים לכל דבר, זה כמעט בלתי אפשרי, תמיד יש דעות שונות, אבל איך אתה מעביר את זה? עם תוקפנות ושתלטנות, או עם רכות? כי רק ככה פועלים!

(מתוך השעור השבועי פרשת מקץ תשפ"ג)

והרא"ש ז"ל היה רגיל לחזר על מאמר החכם: "כל זמן שהדבור בתוך הפה שלי - אני בעל הבית על הדבור, תכף כשיצא הדבור מפי - הרי הדבור בעל הבית עלי..."

אמרת מלה נכונה, לא במקום, והנה מישהו נפגע מכך, חבר או האשה, הדבור נהיה בעל הבית, כבר לא מדברים, וכעס וקפידות שוררים השם ישמר, כלי האי ואולי תועיל פעת בקשת סליחה ומחילה. לא חבל לא לחשוב על זה? לשחרר מלה מהפה בטפשות, בלי מחשבה, בלי ישוב הדעת לפני כן? "על איזה כפתור ילחץ הדבור הזה? על כזה שיאיר ויעשה טוב לכלם, או חלילה להפוך?"

שמעתי בכמה פעמים שרצו לשבח איזה בעל צדקה וחסד, שאומרים את הבטוי: "אין אצלו במלון את המלה "לא", לתאר את טוב לבו שאם מבקשים ממנו איזו טובה, הוא לא יכול להוציא מפיו "לא". אשרי מי שזוכה לקנות לעצמו גישה כזו, שירכש בנפשו מלון כזה שיש בו תמיד רק דבורים חיוביים, רק מלים טובות, זה בכלל לא קל, אבל אשרי מי שזוכה לזה.

לפעמים באמת יש בבית איזה מצב שקשה מאד לקיים את זה, צריכה לומר משהו, אבל זה חייב להיות עטוף בדבש, במלים טובות, כמה צריכים ללמד איך לדבר בעדינות!

יש טעות אצל אנשים לחשוב: זו אשתי, זה בעלי, לא צריכה לחשוב כל כך פעמים לפני כל דבור...

אם רק היית יודע, מה הכח של דבור נכון, היית חושב תמיד איך אפשר לומר

בחזקה, בגזלה. רק צריכה להתפלל ולהתחנן לפני השם יתברך ברחמים ותחנונים, אם יתן השם יתברך יתן ואם לאו לאו, וזה (אבות פרק ב) 'אל תעשה תפלתך קבע', מלשון גזלה, כמו שכתוב (משלי כ"ב) "וקבע את קבעיהם נפש". הינו שכל מה שהוא מבקש, הן פרנסה או בנים או שאר צרכים, אסור להתעקש ולעמוד עצמו בתפלתו, שדוקא יעשה הקדוש ברוך הוא את תפלתו, כי זו היא תפלת קבע שלוקח הדבר בחזקה בגזלה, רק יתפלל ברחמים ותחנונים.

ובאמת אין זו סתירה כלל, כי מצד אחד צריכים להיות עקשן לא לעזוב את הענין של תפלה בשום פנים ואופן וכו', ואפלו שלא רואה ישועה ימשיך להתפלל וכו', ואפלו שיעברו ימים ושנים שאינו רואה ישועה, צריכה לדעת שאני (תבוקה ב"א) "על משמרת אעמודה ואתניצבה על מצור ואצפה לראות מה ידבר בי ומה אשיב על תוכחתי", אבל מצד שני אסור לי לדחוק את השעה שהקדוש ברוך הוא מקרח לענות לי וכו', אין דבר כזה מקרח וכו', כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ג"ה) כל המאריך בתפלתו ומעיז בה סוף בא לידי כאב לב, שנגמר (משלי י"ג י"ב) "תוחלת ממשכה מחלה לב", ופרש רש"י: מעין בתפלתו - הינו שמצפה שתעשה בקשתו על ידי הארכתו, סוף שאינה נעשית ונמצאת תוחלת ממשכת חנם, והיא כאב לב כשאדם מצפה ואין תאותו באה.

ולכן אמר רבנו ז"ל מצד אחד צריכים להיות עקשן גדול ולא לעזוב את מקצת מקומו וכו', ומצד שני צריכים רק לבקש ברחמים ובתחנונים וכו' וכו', רבנו של עולם אף שאני לא שוה שתענה לי עם כל זאת אבקש ממך מתנת חנם כמו משה רבנו שבקש חמש מאות וחמש עשרה תפלות ברחמים ובתחנונים וכו'.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתו שאני מבקש ומתפלל בעדך תמיד שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצלחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

077.2233.223

בארה"ב: 845.510.6314

שיחות נפלאות מאת מוריני הר"ר "צ"ר יצחק לעזר שליט"א

חידוּך של קומוניסט...

תקופת הבולשביקים הייתה תקופה לא קלה לנשמות ישראל יושבי הגולה, היתה זה הזמן שעלו הקומוניסטים לשלטון ברוסיה, ועקרו את היהודות, והיכן שהיה בית הכנסת או ישיבה - סגרו אותם, ומי שתפסוהו לומד תורה - שלחוהו לסביר לגוע שם, רחמנא לצלן.

באותה תקופה קשה, בעירה מינסק שבליטא, היה גר יהודי, ושמו היה רבי יהושע. רבי יהושע מסר נפשו בעבור למוד התורה, ופתח ישיבה במינסק, ולמדו בישיבתו מאה וחמשים בחורים. מה עשה כדי שיוכלו הבחורים ללמוד ברגיעה, ולא יחששו מבאה של המשטרה החשאית? נטל מטאטא, ועמד בפביש וטאטא, ושר לעצמו את נגון הגמרא באמרו את מלות

המסכתא בעל פה, וברגע שראה אחד מהבולשת החשאית, החל לשר בנגון אחר, אשר זה היה סימן לבחורים שיעלמו בדרך אחורית, וכך נהג כמה וכמה שנים בישיבה, תחת אפם של הבולשביקים.

לא קל היה לרבי יהושע, הוא היה צריך בעצמו לגייס אכל וכסף על מנת שיתקיים למוד התורה, ולא יתבטל קול התורה חס ושלום, וכן מסר נפשו בפעל ממש בעבור נשמות ישראל.

כעבור כמה שנים, ביום בהיר אחד, קבל רבי יהושע מכתב מהמשטרה החשאית שעליו להתייצב לפניהם. כידוע, אין מכתב כזה מבשר טובות, והבין שהמצב בכי רע, ונפרד ממשפחתו, ובליט ברירה הלך לבנין המשטרה לחקירה.

משהגיע, אמרו לו להמתין בחוץ בעמידה, זה היה אחד מטכסיסייהם לשבר את רוח האדם, כדי שיודה ב"פשעו". אחר כמה שעות של המתנה, נפתחה הדלת, והפקיד קראו להכנס לפני שר המשטרה. השר חיך והורה לו לשבת.

הדבר היה אצלו תמונה מאד ופלא גדול, כי הקומוניסטים הרשעים לא ידעו חידו מהו, אלא כל דרכם הייתה רצופת אכזריות ורשעות בל יערו, וחקירותיהם היו תחת עננים קשים ואיומים גדולים, ומדוע אפוא השר בעצמו מחיך אליו?...

פתח השר ואמר לו: "דע לך שועל'ה, אני יודע היטב מה אתה עושה פה כל השנים..." והרחיב את ידיו בדברו: "יש עליך פלך רב הרבה תיקים, אשר על כל תיק אתה עלול לקבל כדור בראש, וכי לא ידענו מה מעשיך כאן? ועמה פלא בעיניך, מדוע קראתיך לכאן?!"

המשיך השר ואמר: "דע לך שאני יהודי קבלתי הוראה שבעוד ששה חדשים מעבירים אותי מתפקידי במינסק, ועלי ללך למוסקבה לקבל תפקיד בכיר בממשלה, ויבוא מפקד אחר לכאן, אזי אני מיעץ לך ללכת מפה במהירות האפשרית - אתה, אשתך וילדיך,

ושמע בקולי! ואני אעזר לך גם לעלות לארץ ישראל..."

רבי יהושע ישב המום, כי היו פה נסי נסים ממש, שהרי הקומוניסטים, ימח שמום וזכרו, היו ידועים באכזריותם, אשר הרגו מיליוני אנשים חפים מפשע, ומאומה לא היה אכפת להם, חיי אדם היו אצלם הפקר, ורוצים נוראים, וכאן יושב קומוניסט, וחפץ בטובתו, ועוד מוסיף ואומר, שיעזר לו להגיע לארץ ישראל...

ואכן רבי יהושע השתומם עד מאד ממה שהוא רואה ושומע, אך תכריזימד כשהמשיך שר המשטרה בדבריו - הברר לו כל הענין היטב...

"אני רואה שאתה מתפלא עלי מאד", המשיך השר בדבריו, "אספר לך דבר שבדאי אינך זוכרו. אבינו נפטר בהיותנו שלשה אחים פעוטים, אמי נותרה אלמנה, הדחק בפרנסה היה קשה מנשא, אמי הלכה לעבד במשק בית, והמשכרת הייתה דלה וזעומה, תמיד הייתה חייבת לחננו, לירקו וכו'. פעם אחת בערב שבת, אזלה הפרוטה מפיסה, ולא רצו בעלי החניות למכר לה בהקפה, ותבכה במר לה לבה, והתחננה על נפשה ונפש שלשת יתומיה, אך אף אחד לא נאות למכר לה מזון. והנה נזכרה, שיש באיזה מקום יהודי, תלמיד חכם, ושמו רבי יהושע, ובדאי יבא לעזרתה."

"תכף כשנכנסה אליו ואמרה: 'רבי יהושע פלו כל הקצין, באו מים עד נפש, אף אחד אינו רוצה למכר לי בהקפה, ואין לי במה להשקיט את רעבון עוללי, הלך רבי יהושע והוריד את שעון הזהב שלו, ואמר לה: 'לכי למכרת ותני את השעון למשכון, ותקני כל צרכיך, וכשירוח לך, תשלמי חובך למכלת, ותפדי את המשכון...'"

סים שר המשטרה ואמר: "אני הייתי אז ילד קטן, ואמא ספרה לנו את הספור. ואם כן אני יודע היטב את מעשה החסד שלך, ולכן אני מיעץ לך להסתלק מפה תכריזימד..."

ואכן כך היה, שעזר לו השר לקבל את הרשימות הנחוצים, עד שהגיע רבי יהושע לארץ ישראל, ונצל מצפנין הרשעים הארורים בדרך גם ופלא.

"לעובדא ולמעשה": מוהרא"ש ז"ל ספר את המעשה הנורא הזה, ובסופו ענה ואמר: "למדים מקאן מהי מעלת העזרה לבר ישראל, איזו מצוה גדולה זו, איזו מדרגה גבוהה זו, כשהיהודי עושה חסד עם השני, ולאילו טובות נפלאות הוא זוכה, הו בעתיד והו בהוה, אשרי לו!"

מאשר!

הזדמנות לזכות לטהרה!

גם היום צריך

גם היום, כשאין לנו נהגים דיני טמאה וטהרה, אנחנו צריכים את הפרה אדמה, כי רבנו הקדוש גלה לנו שהרהורי נאוף רחמנא לצלן הו בחינת טמאת מת ואבי אבות הטמאה (לקוטי מוה"ר"ו, חלק א, סימן רמב), נמצא שעל ידי קריאת פרשת פרה אנחנו יכולים לפעל ישועה לנפשנו, שנוצה להטהר מטמאת מת - לצאת מכל מיני הרהורים רעים ולזכות למחשבה קדושה, ולכן ראוי מאד להתפלל בעת קריאת פרשת פרה שיזכה למח נקי וטהור.

באמירה לבד

יש אומרים שקריאת פרשת פרה היא מדאורייתא (ענין שלחן ערוך אר"ח חיים סימן קמו סעיף ב' וסימן תרפ"ה סעיף ז'), מלשון הפסוק "זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר", שרמזה לנו התורה הקדושה שיהיה זמן שיהיה די באמירת פרשת פרה לבד (ענין 'חמם סופר' פרשת חקת וצבדת ישראל חקת), על כן צריכים לעמד באימה וביראה בשעת קריאת פרשת פרה, ולהקשיב היטב אל הקריאה הקדושה הזו, ולבקש מהשם יתברך שיהיה נחשב כאלו נזרק עליו אכור פרה ממש, ואז ימשיך על עצמו טהרת פרה אדמה ויזכה לכבוס גדול לנשמתו.

אני עפר ואפר

כשאדם מדבר עם השם יתברך, צריך לדעת שאין לו כלום רק את השם יתברך, כדגמת הפרה אדמה, שהייתה נשרפת כליל עד שנעשתה אפר ממש, ואז מן האפר הזה יכולים לטהר כל הטמאה, אפלו הטמאים ביותר בטמאת מת רחמנא לצלן, כן פאשר האדם שם את עצמו כעפר ואפר ממש, בלי שום ישות עצמית, אזי יש לו כח להטהר וגם להשפיע על אחרים טהרה עצומה ולקרובם אל הקדושה.

(שיחות מוהרא"ש פרשת פרה)